

DIT IS EEN GEBOUW DAT JE NIET UIT HOEFT TE LEGGEN'

2022 **vgvisie** PRESENTEERT

MENSENMAKEN de **STAD**

In één keer een goed concept. Een ijzersterk beeld waar de opdrachtgever zich in herkent. Dat is de kracht van **AA**Architecten. Gert Jan Kruijning en Bart Steenkamer verstaan de kunst om complexe opgaven te vertalen in een helder, overzichtelijk ontwerp dat op het netvlies blijft hangen. Neem het recent opgeleverde hoofdkantoor en designcenter van Brabantia: 'Dit gebouw vertelt zichzelf.'

AAArchitecten behoort tot de pioniers in duurzaam ontwerpen. Het bureau ontwerpt al sinds 2007 groene gevels. Dat heeft geleid tot een schat aan kennis en ervaring. Hier weten ze precies hoe je een krachtig beeld kan vertalen in een duurzame, prettige werkomgeving. Of het nu gaat om hergebruik, demontabel bouwen of het verkorten van de bouwtijd, Gert Jan Kruijning en Bart Steenkamer weten waar ze over praten.

Beeld:
Peter van Aalst,
Gert Jan Kruijning

Gert Jan Kruijning

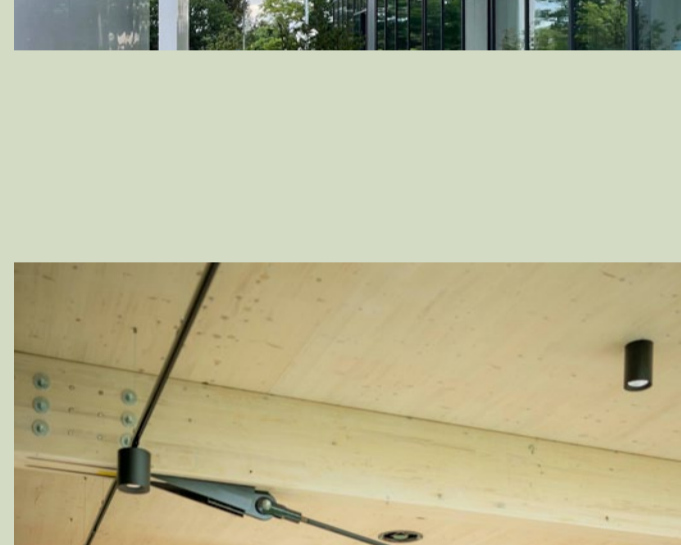
Bart Steenkamer

'Onze rol als architect verandert', zegt Gert Jan Kruijning. 'In het verleden is de rol van architect geminimaliseerd. Wij proberen die te maximaliseren. Het gaat niet meer alleen om de ruimtevraag, maar ook over duurzaamheidsvraagstukken. We zijn een onderzoekend bureau en adviseerders in de volle breedte. Dat loopt van basale dingen als 'hoe voldoen we aan de stikstofnormering' tot het bewaken van het budget en de beschikbaarheid van materialen. Maar het gaat ook over de sfeer van het interieur: hoe trigger je mensen om hier te willen werken? Een ontwerp is ook bepalend voor het imago van een bedrijf, dus dat moet in één keer goed zijn. Als architecten overzien wij het totale concept. Wij zijn in staat om de klantvraag op alle aspecten van begin tot eind vorm te geven en te bewaken. We draaien aan alle knoppen en hebben overzicht. Dat maakt het logisch dat wij het proces aansturen. Soms schakelen we zelfs de aannemer uit en sturen we zelf op afstand alle bouwpartners aan. Dat scheelt zo'n 30% in de kosten en versnelt het totale bouwproces.'

Beeld

'De meerwaarde van onze aanpak wordt duidelijk in het ontwerp van het nieuwe hoofdkantoor van Brabantia. De wens van een krachtig, herkenbaar beeld was dé reden waarom **AA**Architecten deze prijsvraag won. De inspiratie voor het ontwerp vonden we in de producten van Brabantia. 'Brabantia staat bekend om zijn prettige, aanraakbare, halfronde producten', vertelt Kruijning. 'Die 'rounded corners' zitten in het hele gebouw. Van de reling van balustrades tot de gebogen cortenstalen gevel. Dat vereist heel wat technische know how, maar het is mooi gelukt. Het logo op de gevel was niet eens noodzakelijk. Het is in één klap duidelijk wie hier zit.'

'BRABANTIA STAAT BEKEND OM ZIJN PRETTIGE, AANRAAKBARE, HALFRONDE PRODUCTEN'

HET PAND IS VOLLEDIG DEMONTABEL EN CIRCULAIR, INCLUSIEF DE GEVEL

Houtbouw

Duurzaamheid staat bij Brabantia bovenaan op de agenda en dat wilde het gebouw ook terugzien in het gebouw. Daarnaast moest het ook warm, huiselijk en transparant zijn. Om deze vraag goed te beantwoorden, pakte **AA**Architecten echt de rol als adviseur. 'We hebben de opdrachtgever gewezen op de VPRO- Tegenlicht Meet-Up 'Houtbouwers' en voorgesteld de volledige constructie in hout uit te voeren. Dat is gebeurd. Hout is veel lichter dan beton, dus we hebben veel bespaard in het transportkosten en in de fundatie. Met 750 kubieke meter houten constructie besparen we bovendien 666 ton CO₂. En het mooie is: het hele gebouw groeit in 3 minuten tijd weer aan in Duitse productiebossen. Bovendien draagt hout bij aan een prettige, warme sfeer en aan het imago als duurzaam bedrijf.'

Demontabel en circulair

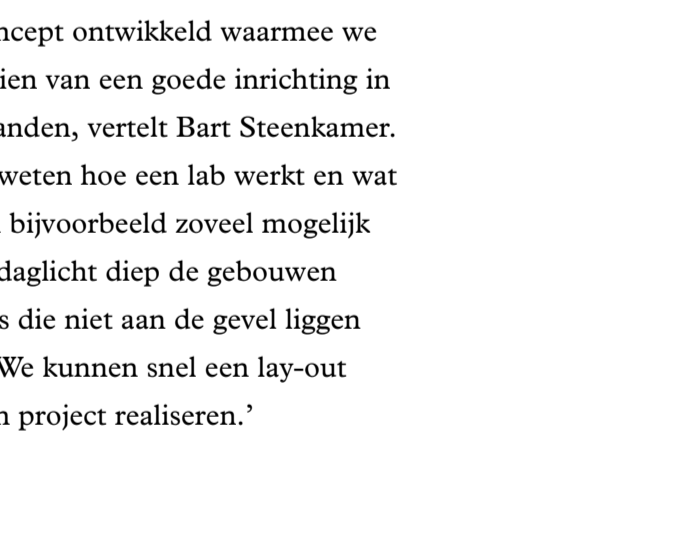
Het pand is volledig demontabel en circulair, inclusief de gevel. De constructie is makkelijk uit elkaar te halen voor hergebruik. Om ervoor te zorgen dat de constructie zo min mogelijk wordt aangetast door installaties, is de verdiepingshoogte vergroot. Er is goed nagedacht over duurzaam materiaalgebruik. Zo is de buitengevel van cortenstaal gemaakt, wat coating overbodig maakt. Veel elementen vallen in de categorie 'cradle to cradle'. De wandbekleding is o.a. gemaakt van gerecyclede legerkleding en petflessen. Het gebouw heeft forse overstekken, zodat de zoninstraling in de zomer wordt beperkt. Aan de zuidkant zorgen spandraden met gevelbegroeiing voor natuurlijke zonwering. Het dak ligt vol met sedumbeplanting met daarboven zonnepanelen. 'Het gebouw is op alle onderdelen duurzaam en demontabel. Door dit in de detaillering duidelijk zichtbaar te maken, werken we aan bewustwording bij de gebruiker.'

U bent
halverwege

'WE KUNNEN SNEL EEN LAY-OUT NEERLEGGEN EN IN ZEER KORTE TIJD EEN PROJECT REALISEREN'

Laboratoria

De kunst om snel en adequaat in te spelen op de vraag van de klant blijkt een belangrijke reden om voor **AA**Architecten kiezen. 'Voor het huisvesten van startups en grote laboratoria die willen uitbreiden hebben we een slim concept ontwikkeld waarmee we opdrachtgevers snel kunnen voorzien van een goede inrichting in onder andere bestaande kantoorpanden, vertelt Bart Steenkamer. 'Wij lopen al 30 jaar mee, dus we weten hoe een lab werkt en wat prettig is voor de klant. We passen bijvoorbeeld zoveel mogelijk glas toe in wanden en deuren om daglicht diep de gebouwen in te krijgen en zo ook voor de lades die niet aan de gevel liggen een prettige werksfeer te creëren. We kunnen snel een lay-out neerleggen en in zeer korte tijd een project realiseren.'

Snel en flexibel

'Die snelheid is te danken aan onze vernieuwende aanpak. Wij hanteren een andere bouwvolgorde dan gebruikelijk', legt Steenkamer uit. 'In tegenstelling tot de traditionele aanpak, waarin iedereen op elkaar dient te wachten, volgen wij verschillende trajecten naast elkaar. De ontwerpfase is geïntegreerd in de bouwtijd. Daardoor kan iedereen direct aan de slag. Met de in een vroeg stadium vastgelegde lay-out, werken wij het ontwerp verder uit terwijl bijvoorbeeld de vloerafwerking alvast wordt aangebracht, de wandpanelen en de labinrichting alvast geproduceerd in de fabriek en de plafonds en de installatietechniek nog worden geëngineerd. Vervolgens komen alle onderdelen nagenoeg gelijktijdig het gebouw in en kunnen we het lab op locatie snel realiseren. Hoewel veel onderdelen, zoals wanden en puien, fabrieksmatig worden voorbereid, is de flexibiliteit groot, omdat we in modulmaten ontwerpen. De opdrachtgever kan tijdens het proces nog wijzigingen doorvoeren. Dit wordt overigens nauwelijks voor. Doordat een gebouw direct in 3D wordt gemodelleerd en opdrachtgevers met grote regelmaat een update krijgen, worden ze vanaf de start meegenomen in het ontwerp- & uitvoeringsproces.'

Bouwteam

De korte doorlooptijd is ook te danken aan het bouwteam dat voor de diverse projecten met elkaar zijn en schrijven. De flexibiliteit en motivatie van de partijen zorgen ervoor dat iedereen zich makkelijk aanpast als er ergens een hick-up zit. 'Iedereen gunt elkaar de ruimte om de klus voor elkaar te krijgen. Die insteek is kenmerkend voor onze manier van werken. Wij werken vanaf start project met duidelijke uitgangspunten en geven elkaar de ruimte, wat vertrouwen binnen de leden van het bouwteam schept. Het vertrouwen dat wat we samen 'uitdokteren', ook echt gaat functioneren in de praktijk.'

Gert Jan Kruijning

Wat zijn voor jou de universele waarden van ondernemen, onafhankelijk van welke crisis zich ook voordoet?

Ondernemen is passie, lol, plezier. Het gaat niet alleen om geld verdienen, maar om mooie gebouwen maken die de wereld om ons heen plezieriger maken, waar het mooi wonen en werken is. Het gaat mij niet om de tijd die je in ondernemen steekt, maar om de passie die je investeert

Aan welke eigenschappen/vaardigheden heb je bewust gewerkt?

Aan het creëren van een goede band met ons team, opdrachtgevers en relaties. Veel geven in de hoop dat je ook veel gedaan krijgt

Wat heeft indruk gemaakt in je leven?

In 2015 ben ik 6x op de Mont Ventoux opgefiets op één dag voor Klimmen tegen MS. Een absurde actie.

Het ging echter niet om mijn prestatie. Wat is de enorme drive van mensen om boven te komen, zelfs met de slopende ziekte MS. Als je écht iets wilt, dan gebeurt het ook

Noem drie inspirerende architecten?

Le Corbusier, Peter Zumthor en Rem Koolhaas

Hoe ziet de stad van morgen eruit en wat kunt u aan die stad toevoegen d.m.v. architectuur?

De stad van morgen is een stad van fijne plekken, waar je de drukte op kunt zoeken, maar ook een boek kunt lezen op een pleintje of in een park in de zon.

Architectuur is te ruime maken, maar ook ruimte laten, in de woorden van Herman Hertzberger.

Tegenover de enorme verdichtingsopgave moet er ook ruimte zijn voor ontspanning, stilte.

Corona heeft duidelijk gemaakt dat de stad ook te vol kan zijn

Hoe geef je vorm aan de nieuwe stad?

Door duidelijke plekken te creëren. De volte van de stad tegenover de leegte van een plein

Wat maakt een stad, tot een stad?

Een fijne stad is een stad met stedelijke allure, reuring en ruis in scherp contrast met rust en ruimte

Wat is jouw favoriete stad en waarom?

Barcelona is één van m'n favoriete steden. De reuring van de Ramblas en rust van Plaça Reial.

Maar ook Rotterdam en Antwerpen vind ik opwindende steden.

De maritieme sfeer vind ik geweldig. Het zijn steden waaraan constant gesleuteld wordt. Die mentaliteit, handen uit de mouwen is trouwens ook ons motto

Wat typeert jouw stijl van architectuur?

Mijn stijl is nuchter, helder. Ik heb wel de behoefte om een statement te maken.

Afhankelijk van de

plek uiteraard. Soms is een verstilde terughoudende opstelling juist het vertrekpunt. De detaillering moet het concept onderstrepen. In het detail maak je architectuur

Welke ondernemer bewonder je het meest?

Ik heb respect voor ondernemers die een heel imperium hebben opgebouwd rondom een merk, bijvoorbeeld Raymond Cloosterman van Rituals. Heel knip hoe je zo'n wereldwijd merk met zo veel vestigingen kunt opbouwen en ook nog managen

Wat is jouw ultieme doel als ondernemer?

Gebouwen achterlaten aan de volgende generatie die ertoe doen. Of je ze nu mooi vindt of lelijk. Ze moeten er raken

Wat zijn je favoriete top 3 architectonische gebouwen?

Le Notre Dame du Haut / Ronchamp van Le Corbusier. Een kapelletje van Peter Zumthor in Graubünden, Zwitserland en natuurlijk het nu opgeleverde Designcenter Brabantia

Wanneer ben je succesvol?

Als de opdrachtgever zegt: isn't it a beauty? (Tijn van Eideren/ Brabantia)

Welk vraagstuk houd je het meeste bezig?

Hoe ziet de toekomst van mijn zoon eruit als hij 50 jaar is? Waar we naar toe met onze geld gedreven individualistische maatschappij? De verharding van de maatschappij, waarin we niets meer voor elkaar over hebben.

Dat is wel iets waar ik mee bezig ben. Wat kan ik eraan doen om het voor de ander een beetje fijner te maken? Als we dat allemaal zouden doen, dan wordt het een stuk leuker op deze aardbol. We zijn er te gast!

Heeft deze Covid pandemie jou nog nieuwe inzichten gegeven?

Dat we op een slimme manier met onze kostbare tijd moeten omgaan. In de file staan is echt weggegooid geld

Wat wil je als architect nalaten aan de volgende generatie?

Dat je met hard werken de wereld om je heen een beetje een mooier kunt maken. Gebouwen maken die lang mee kunnen, de tand des tijds kunnen doorstaan.

Goede gebouwen die slim in elkaar zitten en die eenvoudig ook een andere bestemming kunnen krijgen